

การศึกษาไทย: แนวโน้มการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาล

Thai Education: Trends in Development of Nursing Profession

อัศนี วันชัย*

wasanee@hotmail.com

บทคัดย่อ

ประเทศไทยมีการปฏิรูประบบการศึกษามาตลอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งส่วนที่สำคัญและมีผลกระทบต่อวงการศึกษามากที่สุดอันหนึ่ง คือพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทั้งนี้การปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวส่งผลต่อวิชาชีพพยาบาลทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ทั้งด้านการบริการ การบริหาร และการศึกษาวิจัย ดังจะเห็นได้ว่าแม้ว่าประชาชนจะมีความรู้สูงขึ้น มีการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น อย่างไรก็ตามในปัจจุบันเรายังคงพบว่ายังคงมีจุดที่ควรพัฒนาหลายประเด็น ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการกรองข้อมูล การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นต้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่พยาบาลต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ทันกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

คำสำคัญ: การศึกษาพยาบาล แนวโน้มการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล

Abstract

Thailand has educational reform system over the past and present. The most important issue that has an impact on Thailand's education is the Education Act of 1999. This education reform has affected nursing profession both positive and negative aspects, including nursing services, nursing management, and nursing education and nursing research. For example, Thai people have more educated, with using technology enhancement. However, many issues should be developed, such as the ability to filter the data or English communication skills, etc. Therefore, it is essential that nurses have to adapt themselves to reach the change situations.

Keywords: Nursing education, Trend in development of nursing profession

บทนำ

การจัดการศึกษาพยาบาลให้มีประสิทธิภาพเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้วิชาชีพพยาบาลมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาพยาบาลมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอกหลายประการ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพการจัดการศึกษา ที่เป็นพื้นฐานโดยภาพรวมทั้งระบบตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่พยาบาล อาจารย์พยาบาลและรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องต้องศึกษา และทำความเข้าใจถึงสถานการณ์การศึกษา ในปัจจุบันอย่างลึกซึ้ง สำหรับบทความฉบับนี้จะกล่าวถึงวิวัฒนาการของการศึกษาไทย ผลกระทบที่เกิดจากการปฏิรูปการศึกษา และแนวโน้มในการพัฒนาการศึกษาพยาบาลของไทย

วิวัฒนาการการศึกษาในประเทศไทย

ประเทศไทยมีการปฏิรูปการศึกษาครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 5 เพื่อสร้างความทันสมัยและธำรงรักษาความเป็นเอกราชของชาติ จากนั้นในปี พ.ศ. 2520 ได้มีการปฏิรูปการศึกษาอีกครั้งอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 โดยเป็นการมุ่งเน้นการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม ซึ่งนับเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งที่ 2 ของประเทศไทย (อัญญรัตน์ นามเมือง, 2553) อย่างไรก็ตามการปฏิรูปการศึกษาที่ปรากฏเด่นชัดเป็นรูปธรรมเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2542 โดยในครั้งนั้น คือ ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2542 ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 81 ที่กำหนดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ให้มีการปรับปรุงการศึกษาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม และมาตรา 43

ระบุให้รัฐต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี เพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ (คณะกรรมการจัดทำแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษา, 2542) และนอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาไทยที่มุ่งเน้นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในกระแสโลกาภิวัตน์ ควบคู่ไปกับการยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (อัญญรัตน์ นามเมือง, 2553)

อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวได้มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มอีกมาแล้วถึง 2 ครั้ง กล่าวคือ เมื่อ พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2553 โดยเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 นั้นเกิดเนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายปฏิรูประบบราชการโดยให้แยกภารกิจเกี่ยวกับงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมไปจัดตั้งเป็นกระทรวงวัฒนธรรม และปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและรวมทั้งการกำหนดให้มีคณะกรรมการอาชีวศึกษามาทำหน้าที่ดูแลหลักสูตรอาชีวศึกษาทุกระดับ และสำหรับเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 เนื่องจาก ในพระราชบัญญัติฉบับเดิมมีการรวมการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งประกอบด้วยการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาเข้าด้วยกันภายใต้การดูแลของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา อย่างไรก็ตามปัญหาที่พบคือเกิดความไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนานักเรียนในแต่ละระดับ ดังนั้นรัฐบาลจึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับที่ 3 นี้ขึ้น โดยการแยกเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาออกจากกัน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552)

สรุปโดยภาพรวมจะพบว่าประเทศไทยมีพัฒนาการของการจัดการศึกษามาตั้งแต่อดีตจนถึง

ปัจจุบันและมีแนวโน้มที่อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและ/หรือปฏิรูปการศึกษาที่สำคัญคือนโยบายทางการเมืองของประเทศที่เข้ามามีบทบาทสำคัญยิ่งในการกำหนดทิศทางการศึกษาไทย อย่างไรก็ตามแนวทางที่สำคัญที่ยังคงเป็นแกนกลางในการจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ถือเป็นสาระสำคัญ แม้ว่าแนวทางการบริหารจัดการบางอย่างจะเปลี่ยนแปลงไป ที่รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยยังคงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติมาตลอดคือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้นเอง

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีสาระสำคัญ สามารถสรุปพอสังเขปได้ ดังนี้ (เกษมา ศรีสุวรรณ, 2556; คณะกรรมการจัดทำแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษา, 2542; อัญญรัตน์ นามเมือง, 2553)

1. การจัดการศึกษามีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

2. การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักเอกภาพด้านนโยบายและ มีความหลากหลายในการปฏิบัติ

3. บุคคลทุกคนมีสิทธิและโอกาสเท่าเทียมกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี

4. ระบบการศึกษามี 3 ระบบ คือการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

5. มีการใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาในการควบคุมดูแลคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

6. แนวการจัดการศึกษาให้ถือผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยเน้นทั้งความรู้ คุณธรรมและกระบวนการเรียนรู้

7. ส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและเข้มแข็ง

8. ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนทั้งจากภาครัฐ เอกชน และชุมชนรวมทั้งต่างประเทศเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา

9. ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จะเห็นได้ว่าจุดเน้นของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก่อนข้างมีความชัดเจนในแง่ของเป้าหมายของการจัดการศึกษา คือต้องเป็นวิถีการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับจิตของผู้เรียน ที่หวังผลเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและคนที่มีความสุขกับการเรียน โดยการใช้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือที่ช่วยกำกับกระบวนการดำเนินการให้ไปถึงผลลัพธ์ที่ต้องการ ทั้งนี้ต้องยอมรับว่าสิ่งที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดไว้นั้น ในทางปฏิบัติจริงมิได้เกิด ผลลัพธ์ในทางบวกที่สวดยहुไปทุกอย่าง ในทางตรงกันข้ามยังมีผลกระทบมากมายที่เกิดขึ้นจากการนำ แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาใช้

วิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงการศึกษาไทย จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

จากการปฏิรูปการศึกษาไทยให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขทั้ง 2 ฉบับดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อการจัดการศึกษาไทย ดังนี้ (เกษมา ศรีสุวรรณ, 2556; คณะกรรมการจัดทำแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษา, 2542)

1. ความไม่สมดุลระหว่างปริมาณและคุณภาพของสถาบันการศึกษา

จากผลของการใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นต้นมาส่งผลให้มีสถาบันอุดมศึกษาเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก และแต่ละสถาบันก็มีการเปิดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นสถาบันเฉพาะทาง เช่น สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงสาธารณสุข สถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและสถาบันการศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ทั้งภาครัฐและเอกชน ส่งผลให้มีการแข่งขันทางการศึกษาค่อนข้างสูงซึ่งเสมือนว่าเป็นโอกาสอันดีที่ทำให้คนไทยมีโอกาสที่จะเลือกรับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ (คณะกรรมการจัดทำแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษา, 2542) อย่างไรก็ตามเนื่องจากความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือต้นทุนเดิมของแต่ละสถาบันการศึกษายังไม่เท่าเทียมกันโดยเฉพาะสถาบันการศึกษาขนาดเล็ก หรือสถาบันการศึกษา ที่ยังไม่มีความพร้อมหรือมีทรัพยากรต้นทุนไม่มากพอ ทำให้ศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ยังไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นผลลัพธ์ที่ตามมาคือเมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษาต่างๆในระดับเดียวกันจะพบว่าเกิด

ช่องว่างของคุณภาพการศึกษาขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, มปป.)

2. กระบวนการจัดการเรียนการสอนยังคงเน้นเนื้อหาวิชามากกว่าการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แม้ว่าประเทศไทยจะมีการปฏิรูปการศึกษามาเป็นเวลานานพอสมควร แต่คุณภาพการศึกษาไทยก็ยังคงอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนยังคงเน้นเนื้อหาวิชามากกว่าการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์ (คณะกรรมการจัดทำแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษา, 2542) การเรียนการสอนในปัจจุบันยังมุ่งสอนให้ผู้เรียนคิดตามสิ่งที่ผู้สอนป้อนความรู้ให้มากกว่าการสอนให้ผู้เรียนคิดสิ่งใหม่ๆ ประกอบกับครูผู้สอนมีภาระงานมากจนส่งผลต่อการพัฒนาบุคคลในด้านอื่น เช่น การพัฒนาเชิงสังคม รวมถึงการพัฒนาทักษะทางอารมณ์ นอกจากนี้การใช้เทคโนโลยีในกิจกรรมประจำวันหรือใช้ในการเรียนการสอนทำให้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ลดลง ส่งผลให้ช่องทางการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และทักษะทางสังคมของผู้เรียนลดลงด้วยเช่นกัน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, มปป.)

3. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเด็กไทยยังไม่บรรลุเป้าหมาย

เช่นเดียวกับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน คุณภาพการจัดการเรียนการสอนคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เด็กไทยยังเป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาต่อไป ทั้งนี้เนื่องจากยังมีสถาบันการศึกษาจำนวนมากที่ยังคงมุ่งพัฒนาความรู้ทางวิชาการและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ความสามารถทางวิชาการ จนบางครั้งอาจทำให้ละเลยการจัดการเรียนการสอนที่จะช่วยพัฒนาหรือส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน

นอกจากนี้ในปัจจุบันยังพบว่าสถาบันการศึกษาในประเทศไทยส่วนใหญ่ยังคงขาดแคลนครูผู้สอนที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการสอนคุณธรรมจริยธรรมโดยตรง ดังนั้นคุณภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาคุณธรรม จริยธรรมจึงยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, มปป.)

4. ศักยภาพการใช้ภาษาต่างประเทศของเด็กไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

จากนโยบายการเปิดเสรีทางการศึกษาของประเทศไทยเป็นการเปิดโอกาสให้สถาบันการศึกษาจากต่างประเทศเข้ามาจัดการศึกษาในประเทศไทยและเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ฯลฯ เป็นจำนวนมากขึ้น ทำให้การจัดการศึกษาไทยมีความเป็นสากลมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากมีการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติในสถาบันการศึกษาต่างๆ เพิ่มขึ้นมากมาย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากหลักสูตรนานาชาติเหล่านั้นยังคงมีค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง การกระจายโอกาสในการพัฒนาภาษาต่างประเทศสำหรับคนไทยโดยหลักสูตรดังกล่าวจึงยังไม่สามารถทำได้ทั้งหมด แต่จากสถานการณ์ในปัจจุบันเราจะพบว่าการเรียนในหลักสูตรดังกล่าวยังคงจำกัดอยู่ในคนไทยบางกลุ่ม ที่ค่อนข้างมีฐานะทางเศรษฐกิจดีเท่านั้น (วิลาสินี ยนต์วิทย์, 2556) นอกจากนี้ในสภาวะการปัจจุบันยังคงพบว่าการสอนภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศของไทยยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร เนื่องจากครูผู้สอนมีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะครูผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากมีครูจำนวนมากไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรง และการพัฒนาการสอนทักษะภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษแม้ปัจจุบันจะตื่นตัวมากขึ้น แต่ยังไม่ก้าวหน้าไปมากเท่าที่ควร เพราะทรัพยากรด้านบุคลากรสอนภาษาต่างประเทศ

นี้ขาดแคลนมาก ดังนั้นคุณภาพของบัณฑิตไทยโดยภาพรวมในการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษจึงยังคงเป็นไปในทางที่ไม่น่าพึงพอใจเท่าที่ควร (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, มปป.)

5. ความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางการศึกษามีแนวโน้มลดลง

เนื่องจากกระแสการเรียกร้องสิทธิมนุษยชนและการเรียกร้องประชาธิปไตยรวมถึงรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ส่งเสริมการเพิ่มสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน อีกทั้งสภาพการใช้เทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนการสอน ทำให้ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงคนได้อย่างกว้างขวาง อย่างไรก็ตามการกระจายโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษายังคงไม่ทั่วถึงและยังคงพบความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางการศึกษาระหว่างกลุ่มคนที่มีเศรษฐฐานะต่างกันเนื่องจากค่าเล่าเรียนที่ค่อนข้างแพง (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, มปป.)

6. การบริหารจัดการการศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

แม้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะมีแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการการศึกษาให้มีความคล่องตัว อย่างไรก็ตามสิ่งที่พบอยู่ในปัจจุบัน คือ การบริหารและจัดการการศึกษาไทยยังมีประสิทธิภาพไม่เป็นที่น่าพึงพอใจเท่าที่ควรทั้งในแง่ระบบบริหารวิชาการ ระบบบริหารการเงินและระบบบริหารบุคคล จึงทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการและการตอบสนองต่อความต้องการและความจำเป็นของประเทศทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพและเกิดการใช้ทรัพยากรที่ไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้การจัดการศึกษาในแต่ละระดับตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษาและอุดมศึกษายังไม่มี ความ

เชื่อมโยงกัน (คณะกรรมการจัดทำแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษา, 2542) ประเทศไทยมีการใช้งบประมาณเพื่อการลงทุนทางการศึกษาถึงร้อยละ 4.2 ของ GDP ซึ่งถือเป็นการลงทุนที่สูงกว่าประเทศอื่นๆ เช่น จีน สิงคโปร์ ญี่ปุ่น เกาหลี และอินเดีย แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในแง่ของการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษายังไม่มีคุณภาพ สัดส่วนการจัดการศึกษาระหว่างภาครัฐและเอกชนของประเทศไทย คือ 81: 19 ในขณะที่สัดส่วนของการจัดการศึกษาระหว่างภาครัฐกับเอกชนของประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นดังนี้ การจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน เท่ากับ 60:40 ระดับมัธยมศึกษา เท่ากับ 50:50 และระดับอุดมศึกษา เท่ากับ 40:60 (กษมา ศรีสุวรรณ, 2556)

7. เกิดแนวทางสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพการศึกษาไทยแก่สังคม

จากแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติทั้ง 3 ฉบับส่งผลให้สถาบันการศึกษาต่างๆ มีอิสระในการดำเนินการจัดการศึกษามากขึ้น ทั้งนี้รวมถึงสถาบันการศึกษาเอกชนต่างๆ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีความหลากหลาย มีการขยายตัวเพื่อให้ประชาชนมีโอกาส เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษากันอย่างทั่วถึง อย่างไรก็ตามคำถามที่เกิดขึ้นในสังคม ก็คือจะทำอย่างไรให้สังคมเชื่อมั่นได้ว่าคุณวุฒิที่บัณฑิตได้รับจากสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งมีคุณภาพและมาตรฐาน ที่สามารถเทียบเคียงกันได้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาจึงได้ดำเนินการโครงการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF:HEd) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของ

ชาติที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา เพื่อให้สังคมเชื่อมั่นว่าบัณฑิตแต่ละสถาบันจะได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ภายใต้มาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้กับทุกสถาบันการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กำหนดไว้ อย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

1. **ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral)** หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

2. **ด้านความรู้ (Knowledge)** หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

3. **ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิด วิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

4. **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)** หมายถึง ความสามารถในการ

ทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึงความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

โดยสรุป เมื่อพิจารณาภาพรวมของผลกระทบที่เกิดขึ้นในประเทศไทยจากการนำแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาใช้ ตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปัจจุบันจะพบว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีทั้งผลดีและผลลบต่อพัฒนาการของการศึกษาไทย ยกตัวอย่างเช่น กระบวนการแข่งขันทางการศึกษาในประเทศไทยมีสูงขึ้น ทำให้เด็กไทยมีทางเลือกหรือโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น แต่สถานการณ์หลายอย่างยังคงเป็นประเด็นที่ต้องการการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป เช่น การบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องบุคลากร กระบวนการทำงาน หรือสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่จะถ่ายทอดมาสู่ผู้เรียน เพราะในสถานการณ์ปัจจุบันสิ่งที่สะท้อนคุณภาพการศึกษาของเด็กไทย และเกิดคำถามกับสังคมยังคงมีอยู่ว่าในปัจจุบันสิ่งที่ปฏิรูปมานั้นทำให้เด็กไทยเป็นคนดี คนเก่ง และเป็นคนที่มีความสุขกับการเรียน พร้อมทั้งจะเรียนรู้ตลอดชีวิตแล้วหรือไม่ และแม้กระทั่งในวิชาชีพพยาบาลเองก็เช่นเดียวกัน การปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก็ส่งผลกระทบทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิชาชีพเช่นเดียวกัน

วิวัฒนาการและแนวโน้มวิชาชีพการพยาบาลจากการปฏิรูปการศึกษาไทย

จากการปฏิรูปการศึกษาไทยให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขทั้ง 2 ฉบับดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิชาชีพพยาบาลในประเทศไทย ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการบริการพยาบาล

จากการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้ประชาชนชาวไทยได้รับการศึกษามากขึ้น (อย่างน้อยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี) และ การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนยังส่งผลให้ประชาชนเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ในการดูแลสุขภาพตนเองมากขึ้น และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางด้านสุขภาพได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามเนื่องจากความเหลื่อมล้ำในการกระจายโอกาสทางการศึกษาที่ยังคงมีอยู่ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาวิชาการมากกว่าการสอนให้เด็กฝึกคิด และไตร่ตรองข้อมูลด้วยตนเอง ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่จะยังคงมีประชาชนบางส่วนยังขาดความสามารถในการกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารทางด้านสุขภาพที่รับรู้มาอย่างถูกต้อง และส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา อาทิเช่น การท้องในวัยเรียน (ปาณบดี เอกะจัมปะกะ และนิธิศ วัฒนมะโน, 2554)

2. ด้านการศึกษาพยาบาล

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับเพิ่มเติมทั้ง 2 ฉบับส่งผลต่อการศึกษาพยาบาลอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากรูปแบบการจัดการเรียนการสอนพยาบาลในปัจจุบันที่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ และรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียน

การสอน นอกจากนี้สิ่งที่เกิดขึ้นจากการปฏิรูปการศึกษาไทยในวงการการศึกษาพยาบาล คือการนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF : HEd) มาใช้เป็นกรอบในการพัฒนานักศึกษาพยาบาล โดยในวิชาชีพพยาบาลได้เพิ่มผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานฯ ดังกล่าวอีก 1 ด้าน คือ ด้านทักษะเชิงวิชาชีพนั่นเอง รวมเป็นทั้งสิ้น 6 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) สิ่งเหล่านี้ถือเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัด คือทุกรายวิชาที่จะมีการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาต้องวางแผนล่วงหน้าไว้เป็นอย่างดีว่าจะทำอย่างไรจึงจะทำให้นักศึกษาพยาบาลบรรลุผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านดังกล่าวได้ และสิ่งหนึ่งที่ทำให้เกิดการตื่นตัวไปกับการเปลี่ยนแปลงภายนอก คือการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารที่เริ่มเข้ามามีบทบาทในการศึกษาพยาบาลมากขึ้น เนื่องจากประเทศไทยจะเตรียมตัวเข้าสู่อาเซียนในปี 2558 สิ่งนี้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวงการการศึกษาพยาบาลมากขึ้น อาทิเช่น บางสถาบันการศึกษาเริ่มมีการสอนเป็นภาษาอังกฤษ และบางสถาบันการศึกษาได้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรโดยการเพิ่มหน่วยกิตวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาพยาบาล เป็นต้น ทั้งนี้เหตุผลหลักประการหนึ่งคือเมื่อประเทศไทยก้าวสู่สังคมอาเซียน การแข่งขันในวิชาชีพพยาบาลเริ่มมีมากขึ้นเพราะพยาบาลในแถบประเทศเพื่อนบ้านของไทย เช่น ฟิลิปปินส์เริ่มเดินทางเข้ามาทำงานทำในประเทศไทย ดังนั้นถ้าพยาบาลไทยยังมีจุดอ่อนในเรื่องภาษาอังกฤษ แน่แน่นอนผลลัพธ์ที่ตามมา คือความสามารถในการแข่งขันกับพยาบาลประเทศอื่นๆในแถบอาเซียนที่เขาสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ก็จะลดลงทันที (วิลาสินี ยนต์วิทย์, 2556)

3. ด้านการบริหารการพยาบาล

จากการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้พยาบาลไทยยุคใหม่ เป็นพยาบาลที่มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร อย่างไรก็ตามประเด็นปัญหาที่เป็นโจทย์สำหรับผู้บริหารในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ บางครั้งอาจมีพยาบาลบางส่วนที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ในการใช้ช่องทางการสื่อสารในโลกออนไลน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง ส่งผลให้เกิดปัญหาการฟ้องร้องตามมา อาทิ เช่น การเปิดเผยความลับของผู้ป่วย เป็นต้น นอกจากนี้ประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ พยาบาลยุคใหม่จะมีลักษณะเฉพาะบางประการ คือการมีโลกส่วนตัวที่ค่อนข้างสูง การสื่อสารกับคนรอบข้างลดลง แต่อยู่กับตนเองค่อนข้างมาก มีความอดทนค่อนข้างน้อย สามารถเปลี่ยนงานได้ตลอดเวลา ชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่ไม่ชอบการว่ากล่าวตักเตือนที่รุนแรง (เยาวลักษณ์ โพธิดารา, 2554)

4. ด้านการวิจัยทางการพยาบาล

จากการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยดังกล่าวในปัจจุบันจะพบว่าพยาบาลมีการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ และมีการนำหลักฐานเชิงประจักษ์และผลงานวิจัยมาใช้ในการพัฒนางานในคลินิกมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในระหว่างที่อยู่ในระบบการศึกษาพยาบาล เขาได้เรียนรู้กระบวนการค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ การได้ลงมือปฏิบัติการทำวิจัยด้วยตนเอง และรวมทั้งความหลากหลายในโอกาสทางการศึกษาพยาบาลที่มีมากขึ้นเนื่องจากในปัจจุบันหลายสถาบันมีการเปิดหลักสูตรปริญญาโททั้ง สาย ก. และ สาย ข. ทำให้พยาบาลสามารถศึกษาต่อได้ในระหว่างทำงาน เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นผลดีให้พยาบาลมีโอกาสในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกมากขึ้น นอกจากนี้ในปัจจุบันจะพบว่าช่องทางการ

สืบค้นข้อมูลเพื่อการทําวิจัยค่อนข้างสะดวกและรวดเร็ว อีกทั้งโอกาสในการศึกษาวิจัยกับสมาชิกในกลุ่มอาเซียนมีมากขึ้น (เยาวลักษณ์ โภธิตารา, 2554)

โดยสรุปจะเห็นได้ว่าการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวิชาชีพพยาบาลในทุกด้านทั้งในส่วนของด้านการบริการพยาบาล ด้านการศึกษาพยาบาล ด้านการบริหารการพยาบาลและด้านการวิจัยทางการพยาบาล ทั้งนี้แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาไทยจะทำให้ประชาชนไทยและแม้กระทั่งนักศึกษาพยาบาลและตัวบุคลากรทางการพยาบาลเองมีความรู้ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีได้มากขึ้น กระบวนการกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารและวิธีการใช้เทคโนโลยีต่างๆเหล่านี้ยังคงมีประเด็นที่ต้องพัฒนาต่อไป

แนวโน้มการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล

สืบเนื่องจากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของวิชาชีพพยาบาลที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทำให้พยาบาลทุกคนต้องขวนขวายหาแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพตนเองให้สามารถก้าวทันกับการศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้จะขอเสนอแนะประเด็นในการพัฒนาแยกเป็นรายด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการบริการพยาบาล

ภาพของการปฏิรูปการศึกษาไทยที่ทุกคนคาดหวังว่าจะทำให้ประชาชนชาวไทยเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต รู้จักช่องทางในการค้นหาความรู้เพื่อดูแลตนเองได้ดีขึ้น ยังคงเป็นภาพฝันที่ทุกคนต้องการให้เกิดขึ้น แต่ในภาพความเป็นจริงคงปฏิเสธไม่ได้ว่าแม้ในโลกปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีประชาชนชาวไทยสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร

ง่ายและสะดวกมากขึ้น แต่ประเด็นปัญหาการ คัดกรองความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารก่อนที่จะนำไปปฏิบัติยังคงมีอยู่ค่อนข้างมาก จึงไม่น่าแปลกใจ ที่ประชาชนชาวไทยบางส่วนที่มีปัญหาสุขภาพเลือกใ้การดูแลตนเองตามแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่อาจยังไม่มี ความน่าเชื่อถือตามมาตรฐานวิชาชีพ ส่งผลให้เกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคและ/หรือการเกิดปฏิกิริยาระหว่างการรักษาแผนปัจจุบันกับการรักษาโดยการใ้ การแพทย์ทางเลือกมากมาย (ปานบดี เอกะจัมปะ และนิธิศ วัฒนมะโน, 2554) ดังนั้นจึงนับเป็นบทบาทที่ท้าทายของพยาบาลว่าจะทำอย่างไรที่จะสอนให้ประชาชนเหล่านี้รู้จักคัดกรองข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวมทั้งการใช้ช่อง ทางของความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเหล่านี้ ในการใ้การพยาบาลแก่ประชาชน ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์เชิงรุก ในการป้องกันปัญหาสุขภาพที่จะตามมามากมาย

2. ด้านการศึกษาพยาบาล

จากการที่สถาบันการศึกษาพยาบาลไทย ได้นำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มาเป็นเครื่องมือในการวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าแนวทางการจัดการศึกษาพยาบาลมีทิศทางที่ชัดเจนมากขึ้น กล่าวคือ การศึกษาไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะพัฒนานักศึกษาทางด้านวิชาการอย่างเดียว แต่การพัฒนานักศึกษาใ้มีความสมดุลทั้งทางด้านวิชาการและคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้นอาจารย์พยาบาลทุกคนจึงควรใ้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าวและคิดหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการปฏิบัติและเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยยึดแนวคิดการบริการด้วยหัวใจ ความเป็นมนุษย์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายสูงสุด คือใ้บัณฑิตที่จบไปเป็นบัณฑิต ที่พร้อมด้วยความรู้คู่คุณธรรมนั่นเอง (เยาวลักษณ์ โภธิตารา, 2554)

จากตลาดการแข่งขันของวิชาชีพพยาบาลในประเทศไทยที่สืบเนื่องจากการเปิดประเทศสู่สังคมอาเซียนที่ทำให้พยาบาลประเทศอื่นๆ ที่มีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้เข้ามาทำงานทำในประเทศไทยมากขึ้น ดังนั้นนักศึกษาพยาบาลจึงควรปรับตัวเพื่อให้มีความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ โดยการพัฒนาตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร การเรียนรู้เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อการก้าวทันกับวิทยาการต่างๆ ซึ่งทุกคนสามารถทำได้ไม่ยากนัก ในยุคปัจจุบันเนื่องจากเครือข่ายทางการศึกษาค่อนข้างกว้างขวาง รวมทั้งคณะผู้สอนเองก็ควรมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษและรวมทั้งการปรับทัศนคติให้ตระหนักถึงการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ (วิลาสินี ยนต์วิทย์, 2556)

3. ด้านการบริหารการพยาบาล

จากการที่พยาบาลในยุคใหม่เป็นคนที่ชอบโลกของเทคโนโลยี เป็นลักษณะของสังคมก้มหน้ามากกว่าการที่จะพูดคุยสื่อสารกับผู้คนรอบข้าง ดังนั้นผู้บริหารทางการพยาบาลจึงต้องมีการปรับตัวและพยายามทำความเข้าใจกับเด็กรุ่นใหม่เหล่านี้ โดยอาจหาแนวทางว่าทำอย่างไรจึงจะดึงศักยภาพพยาบาลรุ่นใหม่เหล่านี้มาใช้ในการพัฒนางานในวิชาชีพพยาบาลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งผู้บริหารทางการพยาบาลเองคงต้องมีการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ เหล่านี้ตลอดเวลาและนำมาใช้ในการบริหารงานพยาบาลให้ได้ และแน่นอนการหาแนวทางในการพัฒนาทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของพยาบาลรุ่นใหม่เหล่านี้ต่อไปเป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงอย่างยิ่งในการพัฒนาวิชาชีพพยาบาลให้มีคุณภาพ

4. ด้านการวิจัยทางการพยาบาล

การปฏิรูปการศึกษาทำให้พยาบาลให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้และการจัดการความรู้ในวิชาชีพมากขึ้น ดังนั้นพยาบาลจึงควรมีการเตรียมความพร้อมและฝึกทักษะการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบโดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการกับการทำงานประจำ การสร้างเครือข่ายในการทำวิจัยร่วมกับสหสาขาวิชาชีพเพื่อนำไปสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้นั่นเอง

โดยสรุปแนวทางการพัฒนาวิชาชีพพยาบาลให้ก้าวทันกับยุคที่วงการการศึกษาไทยมีการขยับตัวตลอดเวลา นั้น บุคลากรทางการพยาบาลเองต้องมีการขยับตัวตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการก้าวให้ทันกับวิธีการจัดการศึกษาในยุคใหม่ที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้และการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือ การใช้ช่องทางความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพบริการพยาบาลและที่ลืมไม่ได้คือการพัฒนาศักยภาพการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

บทสรุป

ประเทศไทยมีการปฏิรูปการศึกษามาเป็นลำดับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันตามบริบททางสังคมและการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งสิ่งที่เกิดตามมาคือการเปลี่ยนแปลงในทั้งตัวประชาชนชาวไทยเองที่ทำให้มีโอกาสได้รับการศึกษามากขึ้น และรวมทั้งบุคลากรทางการพยาบาลเองที่ทำให้มีโอกาสในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากความหลากหลาย

หลายในการจัดศึกษาพยาบาล ที่มีมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลกระทบที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดเฉพาะในทางบวกเท่านั้น แต่สถานการณ์ในปัจจุบันจะพบว่ายังคงมีประเด็นบางอย่างที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องแก้ไขต่อไป ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพ

ที่แท้จริง การทบทวนกระบวนการถ่ายทอดความรู้สู่ประชาชนชาวไทยให้มีศักยภาพในการคัดกรองข้อมูลข่าวสารและศักยภาพในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2552, (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก: http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews6/nurse_R.pdf (วันที่สืบค้นข้อมูล 20 มกราคม 2559).

กษมา ศรีสุวรรณ. (2556). ปัญหาและแนวโน้มการศึกษาไทยในอนาคต, (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก: <http://toyphd2013.blogspot.com/2013/06/blog-post.html>. (วันที่สืบค้นข้อมูล 20 มกราคม 2559).

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (มปป.). แนวโน้มการศึกษาไทยในครึ่งทศวรรษหน้า, (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก: <http://www.kriengsak.com/node/77> (วันที่สืบค้นข้อมูล 20 มกราคม 2559).

คณะกรรมการจัดทำแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษา. (2542). แนวทางการปฏิรูปการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก: <http://www.ptcn.ac.th/ebook/pdf/4309026/pdf.pdf>. (วันที่สืบค้นข้อมูล 20 มกราคม 2559).

ปานบตี เอกะจัมปกะ และนิธิศ วัฒนมะโน. (2554). สถานการณ์และแนวโน้มของปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ. ใน สุวิทย์ วิบูลผลประเสริฐ (บรรณาธิการ), *การสาธารณสุขไทย 2551-2553*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก: http://www.moe.go.th/edtechfund/fund/images/stories/laws/prb_study%28final%29.pdf (วันที่สืบค้นข้อมูล 20 มกราคม 2559).

เยาวลักษณ์ โปธิตารา. (2554). การจัดการศึกษา
ทางการพยาบาล: สำหรับนักศึกษา
Generation Y. *วารสารพยาบาลศาสตร์
และสุขภาพ*, 34, 61-69.

วิลาลินี ยนต์วิทย์. (2556). การพัฒนาศักยภาพ
ด้านภาษาอังกฤษของพยาบาลไทยเพื่อ
รองรับการเป็นศูนย์กลางการแพทย์ได้
อย่างยั่งยืน. *Stamford Journal*, 15(1),
155-159.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552).
*กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ*. (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก:
[http://polsci.pn.psu.ac.th/qa/56/
References56/2/2.1/2.1-01.pdf](http://polsci.pn.psu.ac.th/qa/56/References56/2/2.1/2.1-01.pdf) (วันที่
สืบค้นข้อมูล 20 มกราคม 2559).

อัญญรัตน์ นาเมือง. (2553). การปฏิรูปการศึกษา
ของประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัย
นราธิวาสราชนครินทร์*, 2(2), 112-121.

